

SAKSUTSKRIFT

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
43/11	Kommunalt foreldreutvalg	12.12.2011
99/11	Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur	14.12.2011

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOV OG PRIVATSKOLELOV NASJONAL BESTEMMELSE OM LÆRERTETTHET I GRUNNSKOLEN M.M

Vedtak

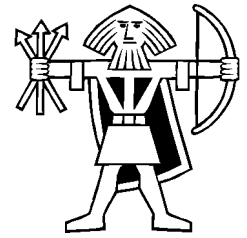
1. Under forutsetning av fullfinansiering fra statens side støtter Ullensaker kommune forslaget om å lovfeste nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen og privatskolen. Beregningen må være på skolenivå (Modell 1) med prioritet på ungdomstrinnet. Normtallet bør settes til 22. Tidlig innsats er sterkt understreket i St.melding 18 Læring og fellesskap. Derfor må bestemmelsen om økt lærertetthet også omfatte 1.-5. trinn med en årlig opptrapping slik at en etter 4 år vil ha en bestemmelse om normtall på 18 elever på 1.-4.trinn, 20 elever på 5.-7. trinn.
2. Ullensaker kommune har ingen merknader til de foreslåtte endringene vedrørende en lovhjemmel for organisering av innføringsklasser for minoritetselever og en lovhjemmel om at elever med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK), skal ha rett til denne kommunikasjonen.

Rett utskrift

Reidun J. Hagen
Konsulent

Sendt:

- Saksbehandler til videre forføyning

SAKSUTSKRIFT

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
43/11	Kommunalt foreldreutvalg	12.12.2011
99/11	Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur	14.12.2011

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOV OG PRIVATSKOLELOV NASJONAL BESTEMMELSE OM LÆRERTETTHET I GRUNNSKOLEN M.M

Vedtak

1. Under forutsetning av fullfinansiering fra statens side støtter Ullensaker kommune forslaget om å lovfeste nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen og privatskolen. Beregningen må være på skolenivå (Modell 1) med prioritet på ungdomstrinnet. Normtallet bør settes til 22. Tidlig innsats er sterkt understreket i St.melding 18 Læring og fellesskap. Derfor må bestemmelsen om økt lærertetthet også omfatte 1.-5. trinn med en årlig opptrapping slik at en etter 4 år vil ha en bestemmelse om normtall på 18 elever på 1.-4.trinn, 20 elever på 5.-7. trinn.
2. Ullensaker kommune har ingen merknader til de foreslåtte endringene vedrørende en lovhjemmel for organisering av innføringsklasser for minoritets elever og en lovhjemmel om at elever med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK), skal ha rett til denne kommunikasjonen.

Rett utskrift

Reidun J. Hagen
Konsulent

Sendt:

- Saksbehandler til videre forføyning

Saksprotokoll i Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur - 14.12.2011

Behandling

Av 11 representanter var 9 tilstede.

Repr. Fredagsvik (Ap) og repr. Volle (Frp) fremmet et omforent forslag :

Under forutsetning av fullfinansiering fra statens side støtter Ullensaker kommune forslaget om å lovfeste nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen og privatskolen.

Beregningen må være på skolenivå (Modell 1) med prioritet på ungdomstrinnet. Normtallet bør settes til 22. Tidlig innsats er sterkt understreket i St.melding 18 Læring og fellesskap.

Derfor må bestemmelsen om økt lærertetthet også omfatte 1.-5. trinn med en årlig opptrapping slik at en etter 4 år vil ha en bestemmelse om normtall på 18 elever på 1.-4.trinn, 20 elever på 5.-7. trinn.

Votering: Pkt. 1. Repr. Fredagsvik og repr. Volles omforente forslag ble enstemmig vedtatt, rådmannens innstilling falt derved.

Pkt. 2. Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Saksprotokoll i Kommunalt foreldreutvalg - 12.12.2011

Behandling

Av 14 representanter var 9 tilstede.

Repr. Baardseth (Allergot) fremmet forslag:

KFU forutsetter at den gode utviklingen ref. sak 42/11 fortsetter og støtter kommunaldirektørens innstilling. Vi tror på styrket foreldreengasjement gjennom lokalt selvstyre og beslutninger.

Votering: Rådmannens innstilling ble tatt til orientering. Repr. Baardseths forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Ullensaker kommune støtter ikke forslaget om å lovfeste nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen.
2. Ullensaker kommune har ingen merknader til de foreslåtte endringene vedrørende en lovhjemmel for organisering av innføringsklasser for minoritets elever og en lovhjemmel om at elever med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK), skal ha rett til denne kommunikasjonen.

KFUs uttalelse:

KFU forutsetter at den gode utviklingen ref. sak 42/11 fortsetter og støtter kommunaldirektørens innstilling. Vi tror på styrket foreldreengasjement gjennom lokalt selvstyre og beslutninger.

KOMMUNALDIREKTØRENS INNSTILLING

1. Ullensaker kommune støtter ikke forslaget om å lovfeste nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen.
2. Ullensaker kommune har ingen merknader til de foreslåtte endringene vedrørende en lovhjemmel for organisering av innføringsklasser for minoritets elever og en lovhjemmel om at elever med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK), skal ha rett til denne kommunikasjonen.

Ullensaker, 07.12.2011

Hanne Espeseth
kommunaldirektør

Saksbehandler: Camilla Skinnehaugen
Vedlegg: Høringsnotat om forslag til endringer i opplæringslova og
privatskolelova – nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen
m.m
Høringsuttalelse fra Utdanningsforbundet.
Saksdokumenter: Høringsuttalelse fra ungdomsskoleområdene.

SAKEN GJELDER

Kunnskapsdepartementet har sendt et forslag om å lovfeste en nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen på høring.

To alternative modeller for lærertetthet

Høringsforslaget om lærertetthet inneholder to alternative modeller. Den ene modellen innebærer en lovfesting av lærertetthet på den enkelte skole, mens den andre modellen er en lovfesting av en gjennomsnittlig lærertetthet i kommunene.

Bestemmelsen om lærertetthet er basert på beregninger av forholdet mellom elevtimer og lærertimer i ordinær undervisning. Dette omtales ofte som gruppestørrelse 2. Timer til spesialundervisning og undervisning i særskilt norskopplæring holdes utenom. Grunnen er individuelle rettigheter som ikke vil kunne defineres som én norm for alle skoler eller alle kommuner.

En nasjonal bestemmelse om lærertetthet vil ikke regulere hvordan grupper eller klasser skal organiseres i skolen. Det er ikke en gjeninnføring av klassesdelingstall. Den faktiske gruppestørrelsen skal fremdeles være pedagogisk og sikkerhetsmessig forsvarlig.

Etter Kunnskapsdepartementets mening er behovet for tiltaket størst på ungdomstrinnet og vil støtte opp under de tiltakene som er lagt fram i stortingsmeldingen om ungdomstrinnet (Meld. St. 22 (2010-2011)). Forslag til lovendring gjelder derfor i første omgang kun ungdomstrinnet.

Andre saker

Det foreslås også en lovbestemmelse som klargjør at skoleeier kan organisere særskilte innføringstilbud for nyankomne minoritetsspråklige elever.

Det foreslås i tillegg å innføre lovbestemmelser som tydeliggjør at elever har rett til opplæring når det er behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK).

Høringsfristen er satt til 3. januar 2012. I Ullensaker kommune blir saken lagt fram for hovedutvalget for skole barnehage og kultur 14.12.11.

Rektorene har gitt innspill til høringen ved at de har drøftet forslaget innenfor hvert ungdomsskoleområde. Utdanningsforbundet har gitt en høringsbidrag som er tatt inn i saken.

VURDERINGER/DRØFTINGER

1. Utdrag fra høringsnotatet

Kunnskapsdepartementet viser til regjeringens politiske plattform der det bl.a. heter at regjeringen vil:

”legge til rette for flere lærere gjennom styrket kommuneøkonomi og ved å endre opplæringsloven for å sikre en maksimumsgrense for tallet på elever pr lærer på hver skole.”

Departementet viser videre til budsjettproposisjonen for 2011 der det bl.a. står at:

”Regjeringa vil sikre ressursar for å oppretthalde og styrke lærertettleiken i skolen. Regjeringa har som mål å lovfeste ein ressursnorm i grunnskolen....”

Meld. St.22 (2010-2011), *Motivasjon – Mestring – Muligheter* som ble lagt fram våren 2011, varsles det at Kunnskapsdepartementet vil legge fram et høringsnotat om regulering av lærertetthet.

Målet med forslaget til lovendringen er å sikre at de samlede lærerressursene står i forhold til antall elever på skolen eller i kommunen sett under ett, men det blir ikke tallfestet hvor mange elever som kan være i en klasse eller en gruppe i en gitt undervisningssituasjon.

Gjeldende rett

Det følger av opplæringsloven § 13-10 første ledd at skoleeier:

”har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte, herunder dette å stille til disposisjon dei ressursene som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllest.”

Dette ansvaret innebærer at skoleeier har ansvar for at det er tilstrekkelig lærerressurser til at alle kravene i opplæringsloven og forskriften til loven kan oppfylles på en forsvarlig måte.

I opplæringsloven § 8-2 fastsettes følgende:

”I opplæringa skal elevane delast i klassar eller basisgrupper som skal vareta deira behov for sosialt tilhør. For delar av opplæringa kan elevane delast i andre grupper etter behov. Til vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør. Klassane, basisgruppene og gruppene må ikkje vere større enn det som er pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarleg.

Klassen eller basisgruppa skal ha ein eller fleire lærarar (kontaktlærarar) som har særleg ansvar for dei praktiske, administrative og sosialpedagogiske gjeremåla som gjeld klassen eller basisgruppa og dei elevane som er der, mellom anna kontakten med heimen.”

Dette innebærer at skolen må ha de lærerressursene som skal til for at undervisningen kan bli pedagogisk forsvarlig. Hva som er pedagogisk forsvarlig må vurderes ut fra om elevene får

tilstrekkelig tilpasset opplæring ut fra evner og forutsetninger (jfr. oppl § 1-3) og således tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Dette må bedømmes konkret og ut fra skjønn, bl.a. i lys av opplæringens innhold, elevsammensetning, lærerdekning og lærerkompetanse. For øvrig må opplæringen på tilsvarende måte være sikkerhetsmessig forsvarlig.

Fram til 2003 fastsatte loven såkalte klassesdelingstall. Dette innebar at det var fastsatt tallfestede krav til hvor store skoleklasser kunne være i ulike type situasjoner (som 1. klasse, resten av barnetrinnet, ungdomstrinnet).

Da klassesdelingstallet ble fjernet, fattet Stortinget et vedtak om at de tidligere klassesdelingstallene skulle ligge til grunn som minstenivå for ressurstildeling også etter at bestemmelsene om klassesdelingstall ble opphevet. I lys av Stortingets behandling legger departementet til grunn at dette må få konsekvenser for forståelsen av den gjeldende § 8-2 i loven. Dette innebærer at skoleeierne har ansvar for at alle skoler som et minimum fortsatt skal tildeles like mye lærertimer som ville ha blitt utløst av det tidligere klassesdelingstallet. Fylkesmannen (FM) har årlig tilsyn vedrørende gruppestørrelser gjennom kontroll av den enkelte skoles rapportering i Grunnskolens Informasjonssystem (GSI).

Skolenivå (modell 1)

En lovfestet minimumsressurs på skolenivå vil sikre at forholdet mellom elevtimer og lærertimer – dvs. beregnet gruppestørrelse 2 – på hver enkelt skole ikke er lavere enn minimumsressursen.

Eksempel 1:

- 22 elever på 8. – 10. trinn
- 20 elever på 5. – 7. trinn
- 18 elever på 1. – 4. trinn

Kommunenivå (modell 2)

En lovfestet minimumsressurs på kommunenivå vil innebære at skoleeier ikke får plikt til å sørge for en minimumsressurs på den enkelte skole, men derimot en plikt til å sørge for at forholdet mellom elevtimer og lærertimer – dvs. beregnet gruppestørrelse 2 – for kommunes skoler i gjennomsnitt, ikke er lavere enn minimumsressursen.

Fordi skoler med ”ekstra” ressurser tas med i beregningen, vil en beregningsmodell på kommunenivå (modell 2) isolert sett gi et lavere merbehov for lærerårsverk enn en modell på skolenivå (modell 1).

Forskning på sammenhengen mellom gode prestasjoner og høy lærertetthet

Det er ikke forsket mye i Norge på effekten av økt lærertetthet på læringsresultater, læringsmiljø og for lærerens arbeidsforhold. Kunnskapsnivået er derfor usikkert.

Ved innføring av en bestemmelse om lærertetthet, er det imidlertid viktig å være klar over at økte ressurser ikke automatisk fører til økte faglig elevprestasjoner. Ved innføringen av en eventuell bestemmelse om lærertetthet er det etter departementets syn derfor viktig å samtidig satse på bl.a. kompetanseheving av lærere, målretting av kompetanseutviklingsmidler og styrkning av hjem-skolesamarbeidet.

2. Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) behandlet 25.10.11 i hovedstyret regjeringens forslag om maksimumsgrense for antall elever per lærer.

Konklusjonen er at KS går i mot forslaget om statlige detaljbestemmelser om lærertetthet. Følgende punkter er sammenfattet ut i fra KS sin uttalelse:

- KS mener at hvilke tiltak som iverksettes og hvordan lærerressurser fordeles mellom skolene og på den enkelte skole, bestemmes best lokalt.
- Nasjonale bestemmelser om lærertetthet er et lite treffsikkert virkemiddel, da det ikke finnes noen direkte sammenheng mellom lærertetthet og læringsresultater.
- I høringsnotatet fra departementet vises det til overgangsprosjektet i Ny GIV som et eksempel på at økt lærertetthet fører til bedre læringsresultater. KS mener at det er et paradoks at samtidig som departementet innvilger seg selv avvik fra opplæringsloven § 8-2 når det gjelder organisering av elevene, så foreslås det å redusere kommunenes handlingsrom ytterligere ved å gi bestemmelser i samme paragraf om lærertetthet. KS mener det er uholdbart at staten binder opp kommunene og så fritar seg selv fra de samme bestemmelsene for å få gjennomført god opplæring.
- Gjennom oppheving av klassedelingsreglene i 2003 var formålet å legge til rette for økt handlingsrom. FOU-rapporten *“Lokal handlefrihet under statlig kontroll – konsekvenser av nye bestemmelser om klassedeling i grunnskolen”* fremhever at skolelederne er seg bevisst sitt handlingsrom og at de utøver skjønn vedrørende inndeling av elevene med stor grad av profesjonalitet. Konklusjonen er at kommunene har anvendt klassedelingsreglene i henhold til lovens forutsetninger.
- Mange kommuner har vansker med å skaffe nok kvalifiserte lærere. Om dette ses i sammenheng med forslaget om kompetanseregler som ligger til behandling i departementet, forsterkes faren for at man innfører en norm for lærertetthet som det ikke vil være mulig å fylle med kvalifiserte lærere.
- KS påpeker at selv om en innføring av nasjonal norm for lærertetthet kan framstå som fullfinansiert i budsjettokumentene, vil det være vanskelig å dokumentere om kommunerammen faktisk er utvidet tilsvarende i statsbudsjettet. Når samlet kommuneramme uansett bestemmes ut fra budsjettmessige hensyn, vil motstykket til en slik øremerket satsing kunne være en tilsvarende lavere ramme for frie inntekter.

3. Innspill fra rektorene vedrørende nasjonal bestemmelse om lærertetthet

Nordby ungdomsskoleområdet bestående av Nordby ungdomsskole, Hovin skole, Mogreina skole, Gystadmarka skole og Jessheim skole og ressurscenter har følgende uttalelse:

”Rektorene i Rakneområdet støtter høringsforslaget om innføring av lovfestingen av en minimumsressurs knyttet til beregnet gjennomsnittlig gruppestørrelse i ordinær undervisning.

Vi understreker at det er et viktig mål at læringsutbyttet/kvaliteten i undervisningen blir styrket, jfr rapporten ”Mer læring for alle”. For å oppnå dette kreves innsats på flere områder.

Selv om forskning viser at økt lærertetthet og redusert antall elever pr. lærer ikke alene styrker læring hos elevene, er det ingen tvil om at når klassen består av 30 elever, så gir det større

utfordringer i undervisningen og lærerens muligheter til å se den enkelte elev og få tilstrekkelig tid til å følge dem opp, enn om elevantallet eksempelvis er 22.

KOSTRA-tall viser at skolene stadig ligger under målet i styringskortet om 10% mer effektivitet enn kommunegruppe 13. En nasjonal bestemmelse om lærertetthet vil sikre skolene en høyere kommunal prioritering og gi større andel av ressursene til skolen.

Raknerektorene mener beregningen må være på skolenivå. Fordelingen av ressurser i Ullensakerskolen følger den vedtatte ressursfordelingsmodellen som bygger på elevtall og i liten grad skiller mellom skolene. En skolebasert modell er i tråd med vår modell og vil ivareta behovet for mer fleksible organisasjonsformer.

KD foreslår at en nasjonal norm for økt lærertetthet i første omgang skal gjelde for ungdomstrinnet. Dette begrunnes bla i behovet for større lærertetthet ved gjennomføringen av og NY GIV. Raknerektorene er enige i denne argumentasjonen. Normtallet bør settes til 22.

KD viser også til plikten om tidlig innsats. Raknerektorene hadde ønsket at dette ble bedre fulgt opp. . Det er slått fast at tidlig innsats er sentralt og nødvendig for å øke elevenes læringsutbytt, jf Meld. St. 18 (2010–2011) Læring og fellesskap - Tidlig innsats og gode læringsmiljøer for barn, unge og voksne med særlige behov. Vi mener en bestemmelse om økt lærertetthet også bør omfatte 1. og 5. trinn med en årlig opptrapping slik at en etter 4 år vil ha en bestemmelse om normtall på 18 elever på 1.-4. trinn, 20 elever på 5.-7. trinn.

Forslaget vil føre til økt lærerbehov. Høringsnotatet har en bred analyse av rekruttering av lærere. Rektorene i Rakneområdet er usikre på om departementets antakelser om at økt rekruttering vil følge av innføring av nasjonal bestemmelse om lærertetthet. De nasjonale rekrutteringstiltakene må videreføres. En bevissthet for framsnakking av den enkelte skole og Ullensakerskolen som helhet kan bidra til økt oppmerksomhet og rekruttering.

Raknerektorene forutsetter at innføring av ny ressursnorm i grunnskolen fullfinansieres gjennom en økt samlet kommuneramme.”

Allergot ungdomsskoleområdet bestående av Allergot ungdomsskole, Nordkisa skole, Skogmo skole og tospråklig senter, Døli skole og hørselssenter og Algarheim skole har følgende uttalelse:

”Vi ser både fordeler og ulemper vedrørende lovfesting av lærertetthet. I utgangspunktet er vi positive til forslaget om å sikre den enkelte skole økt lærertetthet. Dette vil bidra til færre elever pr lærer som igjen vil sikre bedre tilpasset opplæring og at hver elev får mer av lærerens ressurs. Samtidig er vi usikre på hvordan den økonomiske kompensasjonen vil bli på kort og lang sikt. Slik Ullensakerskolen drives i dag, er ressursene begrenset. Vi rektorer er redd for at tiltak som ressursentrene på henholdsvis Skogmo skole og tospråklig senter, Jessheim skole og ressurscenter, Døli skole og hørselssenter og Åreppenteamet ikke vil kunne gi det samme tilbudet som i dag. Hvis skolens totale ramme økes i takt med økt lærertetthet, ønskes modell 1. Dersom man ikke kan være sikker på at bevilgningen økes ved en slik lovendring, ønsker vi ikke å støtte forslaget.”

Vesong ungdomsskoleområdet bestående av Vesong ungdomsskole, Borgen skole, Åreppen skole og Bakke skole har følgende uttalelse:

”Vi ønsker ikke en nasjonal lovfesting av lærertetthet. Vi er skeptiske til om økt lærertetthet, som eneste grunn, vil føre til at lærere som pr dags dato ikke jobber som lærer, returnerer til læreryrket. Vi er redd for at skolens frihet til å organisere elevene i grupper ikke vil gjøre hverdagen bedre verken for lærere eller elever. Skolen opplever i dag å ha grupper over foreslåtte delingstall som fungerer godt. Samtidig kan man ha grupper som er færre enn

foreslått delingstall, som kanskje burde vært delt. Virkningen av økt lærertetthet er lite forskningsbasert og sees på som en dyr løsning. I høringsuttalelsen kommer det fram at det er ønskelig å starte implementering av økt lærertetthet på ungdomsskolen, dette mener vi strider mot Stortingsmeldingen om tidlig innsats."

4. Kommunaldirektørens vurdering av lærertetthet

Herredstyret vedtok 6. juni 2011 at strategiene og tiltakene i rapporten "Mer læring for alle" skal være førende for den videre utviklingen av Ullensakerskolen. Det anbefales, i tråd med den forskningsbaserte kunnskapen, å satse på utvikling av den gode læreren og god ledelse ved våre skoler. Ved å satse målrettet og over tid på tiltakene som rapporten konkluderer med, vil det være mulig å nå ambisjonen om at våre læringsresultater fram mot 2014 vil ligge over landsgjennomsnittet. Rapporten viser til at det kan være en positiv sammenheng mellom klassestørrelser og læringsutbytte på de laveste klassetrinnene og at det særlig for de svakeste elevene er viktig med små klasser/grupper. Rapporten viser også til at lav lærertetthet er en av truslene i PwC rapporten fra SWOT-analysene fra april 2011 for skoleeier i Ullensaker.

KOSTRA-tall viser og at skolen ligger over målet i styringskortet om 10 % mer effektivitet enn kommunegruppe 13. Ullensakerskolen lå på 13 % i 2010.

Kommunaldirektøren vurderer det likevel slik at det ikke er behov for statlig styring i form av en nasjonal bestemmelse, for at Ullensaker kommune skal prioritere økt lærertetthet.

Økt lærertetthet er i samsvar med mål for grunnskolen i budsjettgrunnlaget for 2012:

"På sikt kompenseres grunnskolen slik at en nærmer seg lærertetthet og ressursbruk på skolesektoren som tilsvarende 10 % mer effektivt enn kommunegruppe 13."

Departementet forslår at nasjonal norm for økt lærertetthet i første omgang skal gjelde for ungdomstrinnet. Dette begrunnes bl.a. i behovet for støtte lærertetthet ved gjennomføringen av valgfagsordningen for 8.trinn fra høsten 2012, mer praktisk opplæring og Ny GIV. For å få gjennomført valgfagene på en god måte bør, uansett lovendring, gruppestørrelsen i valgfagene ikke overstige 22 elever pr lærer.

For at Ullensaker kommune skal kunne stille seg positiv til lovforslaget om en nasjonal bestemmelse om lærertetthet, forutsettes det at det at de økonomiske og administrative konsekvensene, fullfinansieres gjennom en økt samlet kommuneramme. Jfr. kap. 2.13 i høringsnotatet: *Kommunen vil bli kompensert for merutgifter ved innføring av en nasjonal bestemmelse om lærertetthet.*

Gruppestørrelsen i ordinær undervisning, også kalt gruppestørrelse 2, skal i henhold til departementet danne grunnlag for en nasjonal norm. Dersom hovedutvalg for skole, barnehage og kultur ønsker å støtte innføringen av en lovbestemmelse om en nasjonal norm for gruppestørrelse i ordinær undervisning, anbefales en norm som gjelder kommunen som helhet, og ikke pr skole. Ullensaker kommune har skoler av ulik størrelse og med ulike utfordringer. I 2011 varierer gruppestørrelse 2 ved våre skoler mellom 15,36 og 21,04. For Ullensakerskolen som helhet ligger gruppestørrelse 2 på 17,26 (Kilde: GSI). En felles norm pr skole vil kunne medføre at kommunen må flytte lærerressurser mellom skolene.

Økonomiske konsekvenser

En nasjonal lovfesting av gruppestørrelsen i ordinær undervisning (GSI beregnet gruppestørrelse 2) vil innebære en økt lærerressurs. En beregningsmodell på kommunenivå er etterspurt fra fylkesmannen til departementet, men er foreløpig ikke utarbeidet.

Ut i fra skolenes gruppestørrelse 2 pr 01.10.11, kan en lovfesting for alle trinn innebære ca 5 nye lærerårsverk for skoleåret 2012/13, som tilsier en høstvirkning på ca 1 mill. Om dette er i samsvar med beregningsmodellen departementet vil benytte, er usikkert. En lovfesting kun for 8. trinn vil gi små økonomiske konsekvenser.

5. Øvrige lovforslag

Kommunaldirektør anser de to øvrige foreslåtte endringene som positive. En lovhjemmel for organisering av innføringsklasser for minoritets elever vil gi et grunnlag for en allerede etablert praksis med innføringsklasser på Skogmo skole og senter for tospråklig opplæring.

Innføring av en lovhjemmel for alternativ supplerende kommunikasjon (ASK) er en oppfølging av Meld. St.18 (2010-2011) Læring og fellesskap – *Tidlig innsats og gode læringsmiljøer for barn med særlige behov* som ble godkjent av regjeringen i april 2011. På denne bakgrunnen har kommunaldirektøren ingen merknader til disse to foreslåtte lovendringene.

Innspill fra Skogmo skole og senter for tospråklig opplæring vedrørende en lovhjemmel for organisering av innføringsklasser for minoritets elever

"En lovhjemmel for organisering av innføringsklasser for minoritets elever vil gi et grunnlag for den allerede etablerte praksis i ved Skogmo skole og senter for tospråklig opplæring. Med en slik lovhjemmel vil det tydeliggjøre at organiseringen vi praktiserer per i dag, er fullt ut forsvarlig innenfor lovforslaget. Elever som ikke kan noe norsk, har ut i fra erfaringene fra Skogmo skole og senter for tospråklig opplæring, stor nytte av en periode med intensiv grunnleggende norsk i innføringsklasse."

Innspill fra PPT vedrørende en lovhjemmel om at elever med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK), skal ha rett til denne kommunikasjonen.

"Ullensaker PPT har ingen merknader til den foreslåtte lovendringen om rett til alternativ supplerende kommunikasjon (ASK) for elever med behov for dette. Det innebærer ingen nye rettigheter og det vil derfor ikke medføre økonomiske eller administrative konsekvenser."

Departementet understreker at god og oppdatert kompetanse om ASK er avgjørende for å sikre godt opplæringstilbud. Det vil derfor være behov for grunnleggende kunnskap om ASK blant undervisningspersonalet i skolene. En kan se for seg at ressurser til kompetanseheving for eksempel i form av kurs, men også i form av veiledning fra kompetansesenter."

6. Synspunkter fra Utdanningsforbundet

Utdanningsforbundet Ullensaker mener at kravet til en minsteressurs bør være på skolenivå. En ressurs på kommunenivå gir ikke tilstrekkelig sikkerhet for at den enkelte elevgruppe får den nødvendige lærertettheten.

Gruppestørrelsen bør legges maksimalt på 20 (8.- 10. trinn), 18 (5.- 7. trinn) og 15 (1.- 4. trinn). Dette tilsvarer at klasser med 30/27/22 kan deles i to i halvparten av timene.

Lovgiver bør innføre disse minsteressursene på alle trinn på en gang. Lovens bestemmelser og innføringstakt må ikke gjøres avhengig av arbeidskraftstilgangen på lovgivingstidspunktet. Mangel på kvalifisert personell må løses enten det finnes en minsteressursbestemmelse i loven eller ikke.

7. Forslag til uttalelse

I en kommune med begrensede muligheter til å øke den økonomiske rammen, er kommunaldirektør betenkt i forhold til å lovfeste en nasjonal lærernorm. Det å lovfeste en norm for gruppestørrelse i ordinær undervisning vil binde opp kommunens økonomiske selvråderett og på denne måten bidra til en reduksjon av kommunens handlingsrom.

KONKLUSJON

Kommunaldirektør anbefaler at Ullensaker kommune ikke støtter forslaget om å lovfeste nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen, da det reduserer det kommunale selvstyret.

Dersom hovedutvalg for skole, barnehage og kultur ønsker å støtte innføringen av en lovbestemmelse om en nasjonal norm for gruppestørrelse i ordinær undervisning, anbefaler kommunaldirektør en norm som gjelder kommunen som helhet, og ikke pr skole.

Det anbefales videre at kommune har ingen merknader til de foreslåtte endringene vedrørende en lovhjemmel for organisering av innføringsklasser for minoritets elever og en lovhjemmel om at elever med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK), skal ha rett til denne kommunikasjonen

Melding om vedtak sendes:

- Kunnskapsdepartementet
- Grunnskolene